

DISKRIMINERINGSLAGEN – HUR BERÖR DET MIG SOM ANSTÄLLD?

TIDIGARE LAGAR

- Lag (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan
- Jämställdhetslag (1991:443)
- Lag (1999:130) om åtgärder mot diskriminering i arbetslivet p g a etnisk diskriminering, religion eller annan trosuppfattning
- Lag (1999:132) om förbud mot diskriminering i arbetslivet p g a funktionshinder
- Lag (1999:133) om förbud mot diskriminering i arbetslivet p g a sexuell läggning
- Lag (2003:307) om förbud mot diskriminering
- Lag (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever

ÖVRIG LAGSTIFTNING

- Arbetsmiljölagen (1977:1160)
- AFS 1993:17 Kränkande särbehandling i arbetslivet
- *"Med kränkande särbehandling avses återkommande klandervärda eller negativt präglade handlingar som riktas mot enskilda arbetstagare på ett kränkande sätt och som kan leda till att dessa ställs utanför arbetsplatsens gemenskap."*
- *"Arbetsgivaren skall planera och organisera så att kränkande särbehandling så långt som möjligt förebyggs."*
- *"Arbetsgivaren skall klargöra att kränkande särbehandling inte kan accepteras i verksamheten."*

NY SAMMANHÅLLEN DISKRIMINERINGSLAG

- Två nya diskrimineringsgrunder
- En diskrimineringslag
- En myndighet, Diskrimineringsombudsmannen
- Diskrimineringsersättning
- Trädde i kraft den 1 januari 2009

SKYLDIGHET ATT MOTVERKA DISKRIMINERING SAMT FRÄMJA LIKA RÄTTIGHETER P G A

- **Kön**
- **Könsöverskridande identitet eller uttryck**
- **Etnisk tillhörighet**
- **Religion eller annan trosuppfattning**
- **Funktionshinder**
- **Sexuell läggning**
- **Ålder**

NYA DISKRIMINERINGSGRUNDER

- **Könsöverskridande identitet eller uttryck: *att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för ett annat kön***
- **Ålder: *uppnådd levnadsålder***

Ålder gäller på arbetsmarknaden i stort och inom utbildningsväsendet.

LAGENS INNEHÅLL

- **Förbud mot diskriminering**
- **Aktiva åtgärder**

VILKA OMFATTAS?

- **Studenter**
- **Sökande**

- **Arbetstagare**
- **Den som gör en förfrågan om eller söker arbete**
- **Den som söker eller fullgör praktik**
- **Den som står till förfogande att utföra eller utför arbete som inhyrd eller inlånad arbetskraft**

NÄR GÄLLER LAGEN?

- Gäller även för konsulter och andra
- Arbetsplatsförlagd praktik

DISKRIMINERINGSFÖRBUD

- Diskriminering innebär en särbehandling som inte kan anses som sakligt motiverad
- *Direkt diskriminering* – missgynnande av ngn, får inte behandla ngn sämre än skulle ha behandlat ngn annan i en jämförbar situation
- *Indirekt diskriminering* – missgynnande genom ett till synes neutralt kriterium men som i praktiken missgynnar ngn
- *Trakasserier* innebär att någon uppträder på ett sätt som kränker någons värdighet

DISKRIMINERINGSFÖRBUD

- *Sexuella trakasserier* – ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet
- *Instruktion att diskriminera* – order eller instruktioner att diskriminera någon och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen

UNDANTAG FRÅN DISKRIMINERINGSFÖRBUDET

- Om syftet är berättigat och om det är lämpligt och nödvändigt att behandla olika
- T ex brytprojekt för att främja jämställdhet och motverka sned könsfördelning
- Avtalade ålderspensioner, förlängd semester, traineeanställningar

AKTIVA ÅTGÄRDER

- Högskolan ska bedriva ett målinriktat arbete för att aktivt främja studenters lika rättigheter
- Högskolan ska vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att studenter eller sökande utsätts för trakasserier
- Högskolan ska varje år upprätta en plan för arbetet
- Högskolan ska utreda alla misstankar om trakasserier samt vidta åtgärder för att förhindra fortsatta trakasserier

DISKRIMINERINGSFÖRBUDEN GÄLLER NÄR HÖGSKOLAN:

- Beslutar om tillträde till utbildning
- Beslutar om examination eller gör bedömning av studieprestation
- Gör bedömning gällande exempelvis; tillgodoräknanden, byte/indragning av handledare eller utbildningsbidrag
- Gör lokaler tillgängliga och användbara för personer med funktionshinder

SEXUELLA TRAKASSERIER

- Tafsande eller annan beröring av sexuell slag
- Sexuella anspelningar, blickar, gester eller tilltalsord
- Sexuella kommentarer om utseende, klädsel eller privatliv
- Pornografiska bilder
- Sexuell jargong eller nedsättande språkbruk

FÖR HÖGSKOLAN GÄLLER OCKSÅ:

- Förbud mot repressalier mot student eller sökande
 - Diskrimineringsersättning kan utkrävas om högskolan inte utreder och åtgärdar eller om diskriminerar eller straffar student eller sökande
 - Student kan överklaga högskolans beslut till Överklagandenämnden för Högskolan
 - Tillsyn av diskrimineringslagen sker via Diskrimineringsombudsmannen
- www.do.se

TILL VEM KAN STUDENTER VÄNDA SIG?

- Studievägledare med inriktning mot likabehandling
- Studentkåren
- Studenthälsan

FÖREBYGGA OCH FÖRHINDRA DISKRIMINERING OCH TRAKASSERIER

- Policy
- Handlingsplaner (åtgärder)
- Kontaktpersoner

HEMSIDAN

www.his.se/jamstalldhetmangfald

www.his.se/hogskolan/styrdokument